

der Ministeren sig ikke, at han sigter mod et andet Maal, netop det, at vi ikke skulle stille efter en saadan Forfatning?

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Appel): Det kan altid være interessant at spørge, det ved det ærede Medlem fra Vraa (Grønborg), men det er ikke altid begrundet at spørge. Hvad den Stilling angaar, som det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) indtager, maa jeg sige, at jeg synes, det ærede Medlem fra Vraa sidder saa nær ved det ærede Medlem fra Ringkøbing, at han ikke behøvede at gaa helt over til mig for at spørge om den. Jeg kan nøjes med kort at sige, at jeg med Hensyn til den Retning, hvori disse Forslag stille, har Tilslutning fra det ærede Medlem fra Ringkøbing. Jeg antager derfor, at Maalet maa være det samme for mig som for ham. At der med disse Lovforslag tilsigtes en Forfatning, tror jeg, man ikke med Grund kan paastaa.

Bramsen: Naar jeg nu skal tale om disse kirkelige Forslag, er jeg glad ved, at jeg ikke skal tale paa noget politisk Partis Vegne, og jeg er ogsaa glad ved, at jeg ikke skal tale paa noget kirkeligt Partis Vegne. Jeg vil gerne værgе dette Spørgsmaal om vor Kirke og vor Kirkes Forhold mod at komme ud i Partipolitikken, mod at det skulde blive et Magtspørgsmaal, hvem der skal have Indflydelse i Kirken, enten Præsterne eller Folket.

Det Forslag om Menighedsraad, der nu ligger paa Tingets Bord, er paa visse Punkter klarere end Loven af 1903, og det er mere demokratisk. For saa vidt som det, at det brede Lag, den jævne Mand kan komme i Forhold til Kirken, til Kristus betyder noget mere demokratisk, kan jeg ikke andet end glæde mig derover. Og det maa være Kirkens Formaal at faa fat i alle, alle maa staa lige overfor Kirken. Alle Tilhængere af Yderstandpunkter ville sikkert mødes — ogsaa i denne Sal — i Fordringen om Klarhed. Jeg har været glad over, at det fra alle Sider saa stærkt er blevet pointeret, at Lovgivningen vel kan forandre de ydre Forhold i Kirken, men at den ikke kan have noget at gøre med Kirkens indre Væsen. Men der er en Bestemmelse i Lovforslaget angaaende Menighedsraad, der absolut vil komme til at angaa Kirkens indre Væsen, og det er Bestemmelsen om Præstevalget. Det, at Præstevalget ved denne Lov omtrent lægges i de alminde-

lige Vælgeres Hænder, betegner en afgjort Forskel fra før, da Ministeriet hidtil har uddelt Præsteembederne til Præsterne i Flæng, og end væsentligt efter deres Anciennet. Dette, at Præsterne nu skulle vælges paa en anden Maade, vil uundgaeligt virke hen til, at Præstetypen i nogen Maade vil forandres. Jeg er glad over, at Ministeren i sit Fremlæggelsesforslag fremhævede, at det, der væsentligt havde været det bestemmende i Kirken, var ikke saa meget Retningerne, der skilte Folk ad, som det var Personerne, de sluttede sig om. Jeg kan give dette min Tilslutning, idet de Retninger, vi have i kirkelig Henseende, ikke i væsentlig Grad afvige fra hverandre i deres Lære. Det vil altid være den Person, der forkynnder Kristendommen, som spiller Hovedrollen. Det Skel, der maa sættes, kan efter min Mening sættes ved Spørgsmaalet om, hvorvidt en Præst har modtaget saa meget, at det bliver ham en Hjertesag at meddele andre det. I saa Tilfælde maa han kaldes en god Præst.

Den højtærede Kultusminister omtalte ogsaa, at der endnu ikke var tilstrækkelig Bærekraft i vor Kirke til, at den kunde gaa over til Frikirke, og jeg forstod paa den højtærede Minister, at han gerne vilde være med til at oparbejde denne Bærekraft. Det er jeg fuldstændig enig med ham i. Men for mig er det klart, at de, der i første Linie kunne oparbejde denne Bærekraft, ville være Præsterne. Det gælder altsaa om netop at faa den Præstetype, der kan oparbejde en saadan Bærekraft, og dertil mener jeg, at væsentlig de saakaldte Vækkelsesprædikanter ville være de bedste. Det er dem, der sige Sandheden skaanselsløst, der undertiden sige den paa en saadan Maade, at den vækker Modsigelse. Der er mange Folk, der aldrig modtage en Sandhed, før de høre den udtalt saa klart og bestemt, at den vækker Modsigelse. Maaske ville de i Begyndelsen opponere derimod, men naar de komme til at overveje roligt, ville de give Sandheden Ret. Denne Slags Præster mener jeg, det almindelige Folk vil værgе sig imod. Hvis man giver Præstevalget over til den almindelige Vælgerklasse, vil der de allerfleste Steder være et Flertal mod at tage en saadan Præst. Derfor maa vi, naar det kirkelige Liv skal oparbejdes, ikke skyde disse Præster til Side, selv om de maatte have skarpe Kanter og i visse Maader kunne vække Anstød.

Jeg vil værgе mig mod her at tale til Fordel for en bestemt kirkelig Retning. Enhver kirkelig Retning fremkommer efter